

U Z N E S E N I E

Okresný súd Bratislava 1 v Bratislave v konaní pred samosudkyňou JUDr. Otíliou Dolákovou, **v právnej veci o návrat maloletých detí D. Š., nar. x. x. 2004, a A. Š., nar. x. x. 2008 (ďalej len „maloleté detí“) do krajiny ich obvyklého pobytu, zastúpených kolíznym opatrovníkom:** Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Krajinská cesta č. 13, 921 28 Piešťany, čl. 60, **deti rodičov, matky:** K. Š., bytom xxxxx č. xxxx, xxxxx, Slovenská republika, **zastúpená právnu zástupkyňou:** JUDr. Daniela Suchánková, advokátka, M. Waltariho č. 7, 921 01 Piešťany, čl. 78, **otca:** Ing. Peter Šebo, bytom V Prokopě č. 1349/89, 250 88 Čelákovice, Česká republika, **zastúpený splnomocneným zástupcom:** Luboš Patera, bytom Dukelská č. 33, 273 63 Bělč, Česká republika, čl. 104, **o návrat maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu,** takto

r o z h o d o l

Súd **nariaduje návrat** maloletého D. Š., nar. x. x. 2004, a maloletého A. Š., nar. x. x. 2008, do krajiny ich obvyklého pobytu, do Českej republiky, a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e :

Otec maloletých detí, štátny občan Slovenskej republiky, žijúci a majúci trvalý pobyt na území Českej republiky, počas konania zastúpený svojím splnomocneným zástupcom, sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 04. 11. 2010 domáhal, aby súd nariadil návrat oboch maloletých detí, jeho synov, do krajiny ich obvyklého pobytu Českej republiky. Návrh odôvodnil tým, že je oboch otcom maloletých synov. S matkou maloletých detí uzavrel manželstvo dňa 04. 07. 1998 v Piešťanoch v Slovenskej republike. Od roku 1996 žili obaja na území Českej republiky, od 17. 12. 1997 v Čelákoviciach. Z ich manželstva sa v Prahe v Českej republike narodili obe maloleté deti. Maloleté deti majú dvojité štátne občianstvo, české i slovenské. Matka maloletých detí dňa 06. 08. 2008 podala na Okresný súd Praha – východ, Česká republika, návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov voči obom maloletým deťom. Konanie o rozvod však neprebíha, pretože podľa českej právnej úpravy musí súd najprv rozhodnúť o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom po rozvode. Toto súdne konanie sa vedie na Okresnom súde Praha – východ pod č. k. 30Nc 255/2008. V máji 2010 matka spolu s maloletými deťmi opustila spoločnú domácnosť, spoločný byt, v Čelákoviciach a odst'ahovala sa do Uherského Brodu v Českej republike. Dňa 11. 10. 2010 matka spolu s maloletými deťmi bez jeho vedomia a súhlasu opustila Českú republiku a odišla na Slovensko, k svojim rodičom do Piešťan. Sms – kou mu oznámila, že je spolu s deťmi na krátkej dovolenke u rodičov v Piešťanoch na Slovensku, avšak dodnes sa z tejto tzv. dovolenky nevrátila. Matka tak premiestnila maloleté deti na Slovensko, mimo krajinu ich obvyklého pobytu, ktorou je Česká republika, protiprávne, čím bolo porušené právo otca na starostlivosť o maloleté deti. Keďže matka maloletých detí nechce túto situáciu riešiť dohodou, nechce

dobrovoľne vrátiť maloleté deti do Českej republiky, ani sa sama s nimi nechce vrátiť do Českej republiky, domáha sa otec maloletých detí v zmysle Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatého v Haagu dňa 25. 10. 1980, publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z. z. (ďalej len „Dohovor“), nariadenia návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu Českej republiky, súdnou cestou. Má za to, že súd v tomto konaní musí určiť miesto obvyklého pobytu maloletých detí, a v príčinnej súvislosti s týmto určením ustáliť, či došlo zo strany matky k neoprávnenému premiestneniu maloletých detí, ktoré je následne potrebné kvalifikovať ako porušenie opatrovníckeho práva otca. Otec je ochotný a schopný sa o obe maloleté deti postarať, tak ako to robil i v čase, keď spolu žili v Českej republike, s maloletými deťmi má veľmi dobrý vzťah.

Súd uznesením zo dňa 23. 11. 2010, čl. 60, ustanovil maloletým deťom v tomto konaní za ich opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Krajinská cesta č. 13, 921 28 Piešťany (ďalej len „kolízny opatrovník“). Kolízny opatrovník v bydlisku matky na území Slovenskej republiky v Piešťanoch vykonal počas tohto konania šetrenie, čl. 69, bol neustále v kontakte s matkou maloletých detí, i s ich otcom, na podnet oboch rodičov. Kolízny opatrovník počas šetrení u matky komunikoval i s maloletými deťmi, vykonal s nimi pohovory, a to primerane ich nízkemu veku. Kolízny opatrovník skonštatoval vo svojich písomných podaniach, čl. 69 a nasl., i prednesoch na jednotlivých pojednávaniach počas celého konania, dobrú starostlivosť matky o obe maloleté deti, pomoc starých rodičov maloletých detí (rodičia matky), ktorí bývajú spolu s matkou a deťmi, dobré bytové, sociálne a rodinné podmienky života detí na Slovensku, zžitie sa maloletých detí s rodinou, prostredím na Slovensku. Obe maloleté deti sú v mieste ich nového bydliska, starší v škole, mladší v škôlke, spokojní. Na nové prostredie sa adaptovali veľmi dobre a prirodzene. Na záver konania kolízny opatrovník ponechal rozhodnutie vo veci na zväženie súdu s prihliadnutím na vek maloletých detí, ich citovú naviazanosť vzhľadom na ich nízky vek najmä na matku. Uviedol, že pre deti, pre ich prípadné nariadenie do Českej republiky a s tým spojená čo najnižšia ujma na ich psychike, by bolo dobré a potrebné, aby rodičia spolu dobre a slušne komunikovali, vychádzali spolu dobre, vedeli sa dohodnúť. Rodičia však spolu nevychádzajú dobre, nekomunikujú dobre, nevedia sa na ničom dohodnúť, čo pre maloleté deti nie je dobré, ani na Slovensku, ani prípadne v Čechách. Poukazoval na to, že počas konania dal súd prešetriť i rodinné, sociálne a bytové podmienky u otca. Z vyjadrenia Městského úradu Brandýs nad Labem – Stará Boleslav zo dňa 05. 01. 2011, čl. 83, vyplýva, že otec má na dobré rodinné, bytové i sociálne podmienky, s maloletými deťmi sa stretáva na základe predbežného opatrenia českého súdu, ktorý maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi upravil styk s deťmi i na území Slovenskej republiky.

Právna zástupkyňa matky sa k návrhu vyjadrila vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 21. 12. 2010, čl. 77. K veci sa vyjadrila počas konania písomným vyjadrením doručeným súdu dňa 09. 05. 2011, čl. 222. Vo svojich písomných vyjadreniach, i osobných prednesoch na jednotlivých pojednávaniach, uvádzala, že Okresný súd Praha – východ v Českej republike uznesením o nariadení predbežného opatrenia č. k. 30Nc 255/2008 zo dňa 20. 05. 2010 zveril v tomto konaní o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom (začatom na návrh matky), obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí sumou 2 000.- Kč mesačne. Tento súd uznesením zo dňa 18. 10. 2010 v spojení s rozhodnutím odvolacieho Krajského súdu v Prahe č. k. 28Co 641/2010 – 936 zo dňa 22. 12. 2010, čl. 116, upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že

miestom odovzdania a prevzatia detí otcom je bydlisko matky na území Slovenskej republiky. Styk otca s deťmi sa v zmysle týchto rozhodnutí súdu realizuje riadne, okrem prípadov ak sú maloleté deti choré. Styk otca s deťmi sa realizuje na území Slovenskej republiky, kde sa otec spolu s deťmi zdržiava v Šahách, v bydlisku jeho rodičov, alebo na území Českej republiky v Čelákoviciach. Matka vykonáva opatrovnícke právo k maloletým deťom v súlade s týmito rozhodnutiami českého súdu. Odchod matky spolu s deťmi na územie Slovenskej republiky nepovažuje za neoprávnené premiestnenie maloletých detí a porušenie opatrovníckych práv otca, nakoľko toto opatrovnícke právo k oboj deťom bolo vyššie uvedenými rozhodnutiami českých súdov priznané matke a otcovi bol následne upravený styk s deťmi, dokonca i na území Slovenskej republiky. Tento styk sa i riadne na území oboch štátov i realizuje. Preto návrh otca o navrátenie maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu považuje za nedôvodný a žiadala ho zamietnuť. Prípadné navrátenie maloletých detí do Českej republiky by znamenalo pre maloleté deti traumatizujúci zážitok s poukazom na rodinné prostredie plné konfliktov, hádok a napätia medzi rodičmi. Rodičia spolu nevychádzajú dobre, nekomunikujú dobre, nevedia sa na ničom dohodnúť. Uviedla, že matka dňa 25. 01. 2010, podala na Okresný súd Praha – východ v Českej republike návrh, doplnený podaním zo dňa 15. 02. 2010, na udelenie súhlasu súdu s vyst'ahovaním matky spolu s maloletými deťmi z Českej republiky na Slovensko. Konanie sa vedie pod č. k. 30Nc 255/2008, pod ktorým sa vedú všetky konania týkajúce sa úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom po rozvode. Pojednávanie však v tomto konaní sa neuskutočnilo, nakoľko otec namietal zaujatosť zákonného sudcu. Právna zástupkyňa matky počas celého konania poukazovala na to, že matka sa snažila, už pred jej odchodom na Slovensko, i počas jej pobytu na Slovensku o právne riešenie celej veci na príslušnom českom súde. Avšak z dôvodu legálnych obštrukcií (rôznych) v týchto súdnych konaniach nebolo ešte žiadnym spôsobom meritórne rozhodnuté, dokonca sa ani nezačalo pojednávať, nakoľko otec vždy legálne pojednávania sabotuje. Matka, tak nie vlastnou vinou, nemôže právne riešiť a ukončiť právne záležitosti v Čechách. Keďže rozhodnutie v tejto veci má podľa nej tomto konaní význam, navrhla právna zástupkyňa matky predmetné konania s poukazom na prebiehajúce konanie o udelenie súhlasu s vyst'ahovaním maloletých detí spolu s matkou, prerušiť, čl. 107. Otec s týmto návrhom na prerušenie konania nesúhlasil, považoval to za účelové konanie matky, aby mu znemožnila realizovať jeho rodičovské práva voči maloletým deťom, čl. 95, 96, 107. Súd následne na pojednávaní dňa 28. 01. 2011, čl. 105, 107, uznesením vyhláseným na tomto pojednávaní, písomné vyhotovenie, čl. 111, tento prvý návrh právnej zástupkyne matky na prerušenie konania zamietol. Dňa 16. 02. 2011 podala právna zástupkyňa matky proti tomuto uzneseniu odvolanie, čl. 121. K tomuto odvolaniu sa otec vyjadril podaním zo dňa 04. 03. 2011, čl. 159. Odvolací súd, Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 11CoP 76/11 – 160 zo dňa 08. 03. 2011, čl. 160, toto prvostupňové uznesenie súdu potvrdil. Na pojednávaní dňa 14. 04. 2011, čl. 199, podala právna zástupkyňa matky druhý návrh na prerušenie tohto konania a to z dôvodu, že celé konanie o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom, v ktorom sa rozhoduje i o návrhu matky na udelenie súhlasu s vyst'ahovaním maloletých detí spolu s matkou z Českej republiky na Slovensko, vedené na Okresnom súde Praha – východ v Českej republike pod č. k. 30Nc 255/2008 uznesením zo dňa 16. 02. 2011 ďalej pokračuje, čl. 174, nakoľko toto celé konanie bolo uznesením súdu zo dňa 18. 11. 2010 prerušené. Splnomocnený zástupca otca na tomto pojednávaní, na ktorom právna zástupkyňa matky druhý návrh na prerušenie konania podala, čl. 201, čl. 208, 212, uviedol, že nesúhlasí s týmto návrhom. Poukazoval, že dôvodom na prerušenie konania je skutočnosť, ktorú právna zástupkyňa matky už uviedla v prvom jej návrhu na prerušenie konania, a ktorý bol prvostupňovým súdom zamietnutý a odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil. Považoval tento

nový návrh na prerušenie konania za obštrukčnú stratégiu matky, aby príslušné súdu nemohli vo veci maloletých konať. Súd po vyhodnotení druhého návrhu právnej zástupkyne matky na prerušenie tohto konania, jej argumentácie, ustálenia dôvodu tohto návrhu, i stanoviska otca k návrhu, má za to, že návrh na prerušenie konania je nedôvodný, a preto ho zamietol.

Po vykonanom dokazovaní, veľmi rozsiahlom, súd dňa 10. 06. 2011 pod č. k. 2P 28/2010 – 309, čl. 309, vyhlásil uznesenie, ktorým návrhu otca nevyhovelo a nenariadil návrat oboch maloletých detí do Českej republiky. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd ustálil, že matka s maloletými deťmi z Českej republiky na územie Slovenskej republiky neodišla neočakávane a bezdôvodne, emotívne a skratovo. Viedli ju k tomu dlhotrvajúce konflikty v manželstve, ktoré od roku 2008 riešila a rieši návrhom na rozvod. Skutočnosť, že od mája 2010 žila už s maloletými deťmi sama v inom meste (Uherský Brod) ako otec maloletých detí, bola bez finančných prostriedkov, keďže bola na materskej dovolenke, bez pomoci najbližšej rodiny, prispela k jej rozhodnutiu vrátiť sa s deťmi na Slovensko. Obe maloleté deti od momentu svojho narodenia v Českej republike až do odchodu ich matky spolu s nimi na územie Slovenska žili nepretržite na území Českej republiky, preto je ich obvyklým pobytom Česká republika. Matka spolu s maloletými deťmi odišla bez súhlasu otca, bez jeho vedomia. V čase odchodu jej boli obe maloleté deti zverené do výlučnej osobnej starostlivosti a to na základe uznesenia Okresného súdu Praha – východ v Českej republike č. k. 30Nc 255/2008 zo dňa 20. 05. 2010, ktorým súd predbežným opatrením zveril v konaní o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom po rozvode, maloleté deti do jej osobnej starostlivosti matky a potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu Krajského súdu v Prahe v Českej republike č. k. 28 Co 348/2010 – M235 zo dňa 30. 07. 2010. Týmito rozhodnutiami českých súdov boli matke priznané výlučné opatrovnícke práva k oboj maloletým deťom. Tieto opatrovnícke práva v sebe obsahujú nie iba právo týkajúceho sa starostlivosti o maloleté deti, ale aj právo určiť miesto ich pobytu. Matka, aj keď bez súhlasu a vedomia otca, bola oprávnená realizujúc svoje výlučné opatrovnícke právo k oboj maloletým deťom určiť ich nové miesto pobytu, a to i na území cudzieho štátu, ktoré nie je ich obvyklým miestom. O tejto skutočnosti bola oprávnená rozhodnúť i s poukazom na to, že ešte dňa 25. 01. 2010 podala matka na Okresný súd Praha – východ v Českej republike návrh na udelenie súhlasu súdu s jej vyst'ahovaním spolu s maloletými deťmi na Slovensko, o ktorom sa do momentu jej odchodu na Slovensko nerozhodlo práve z dôvodu účelových, ale legálnych obštrukcií otca v tomto konaní. Legálnosť a oprávnenosť pobytu maloletých detí na Slovensku nepriamo potvrdili i české súdy Okresný súd Praha – východ, ktorý predbežným opatrením č. k. 30Nc 255/2008 zo dňa 18. 10. 2010 (v tom čase sa maloleté deti spolu s matkou nachádzali na Slovensku) v spojení s rozhodnutím odvolacieho Krajského súdu v Prahe č. k. 28Co 641/2010 – 936 zo dňa 22. 12. 2010, upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že miestom odovzdania a prevzatia detí otcom je bydlisko matky, pričom z odôvodnenia týchto rozhodnutí súdov vyplýva, že súdu bolo známe bydlisko matky už na území Slovenskej republiky. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti preto prvostupňový súd ustálil, že v danom prípade nedošlo k neoprávnenému premiestneniu maloletých detí podľa čl. 3 Dohovoru. Keďže podľa názoru súdu nedošlo k neoprávnenému premiestneniu maloletých detí matkou z krajiny ich obvyklého pobytu Českej republiky na Slovensko, právo otca na styk s maloletými deťmi sa realizuje riadne v súlade s rozhodnutiami českých súdov, súd má za to, že nie je v tejto veci naplnená základná podmienka pre úspešné uplatnenie práva otca na zabezpečenie jeho práva styku s maloletými deťmi, tým, že by súd nariadil ich okamžitý návrat do krajiny ich obvyklého pobytu Českej republiky. Súd vo svojom prvostupňovom rozhodnutí ďalej skonštatoval, že v

zmysle Nariadenia rady Európskeho spoločenstva č. 2201/2003 z 27. 11. 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje Nariadenie Európskeho spoločenstva č. 1347/2000, pojem opatrovnícke právo zahŕňa práva a povinnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou o dieťa, najmä právo určiť miesto obvyklého pobytu dieťaťa, pričom neoprávneným premiestnením alebo zadržaním dieťaťa sa rozumie porušenie opatrovníckeho práva v danom prípade nadobudnutého zo zákona, podľa práva členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním a za predpokladu, že to právo sa skutočne vykonávalo, buď spoločne alebo samostatne, alebo by sa takto bolo vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu alebo zadržaniu. Súd vyhodnotil ako krajinu obvyklého pobytu maloletých detí Českú republiku. Premiestnením maloletých detí z miesta ich obvyklého pobytu Českej republiky na Slovensko, aj keď bez súhlasu otca, matka, ktorá vykonáva výlučné opatrovnícke práva na základe rozhodnutí českých súdov, neporušila svoje opatrovnícke práva, ani práva styku otca s maloletými deťmi. Vzhľadom na tieto skutočnosti preto súd návrhu otca na nariadenie návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu Českej republiky nevyhovelo, nakoľko neboli naplnené v tejto veci základné predpoklady pre úspešné uplatnenie takého návrhu a to existencia neoprávneného premiestnenia maloletých detí a týmto premiestnením nemožnosť realizovania práva otca na styk s maloletými deťmi.

Otec maloletých detí proti tomuto vyššie uvedenému rozhodnutiu prvostupňového súdu podal dňa 27. 06. 2011, čl. 322, odvolanie. Právna zástupkyňa matky sa k odvolaniu otca vyjadrila podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 25. 08. 2011, čl. 361. Odvolací Krajský súd v Bratislave napadnuté prvostupňové uznesenie súdu uznesením č. k. 11CoP 240/2011 – 363, čl. 363, zo dňa 27. 09. 2011, v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že na základe odvolania otca vec preskúmal a dospel k záveru, že za súčasného stavu nie je možné posúdiť, či rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne. Mal za to, že v prvostupňovom rozhodnutí je správny len záver o ustálení obvyklého pobytu maloletých detí v Českej republike, v čase ich premiestnenia. Odvolací súd nesúhlasil s názorom prvostupňového súdu, že matka výlučne vykonávala svoje opatrovnícke právo a bola tak oprávnená uvedené premiestnenie vykonať bez súhlasu otca. Odvolací súd mal za to, že rodičovské práva majú obaja rodičia, nakoľko v tejto veci nariadeným českým súdom predbežným opatrením bol iba dočasne upravený stav maloletých detí. Preto odvolací súd nesúhlasil s názorom prvostupňového súdu, že nedošlo s poukazom na výlučnosť opatrovníckeho práva matky, k neoprávnenému premiestneniu maloletých detí. Naopak, s poukazom na výkon rodičovských práv oboma rodičmi, dospel k záveru, že premiestnením maloletých detí na Slovensko bez súhlasu otca došlo k neoprávnenému premiestneniu maloletých detí matkou na územie Slovenska. Odvolací súd ďalej uviedol, že v predmetnej veci mal prvostupňový súd, okrem Dohovoru, prednostne aplikovať ustanovenie čl. 11 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 zo dňa 27. 11. 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudku v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (tzv. Brusel II bis), ktorým sa zrušuje Nariadenie Rady (ES) č. 1347/2000, a s poukazom na toto ustanovenie sa v konaní vysporiadať s tým, či boli vykonané primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany detí po ich návrate, nakoľko k preukázaniu tejto podmienky smerovali listinné dôkazy predložené matkou a rozhodnutia českých súdov, kde sa konštatovali zlé pomery matky v Českej republike a nutnosť ochrany záujmov maloletých detí. Keďže odvolací súd ustálil, že v tejto veci došlo k neoprávnenému premiestneniu maloletých detí, mal sa prvostupňový súd v novom konaní opätovne zaoberať celou vecou a vec posúdiť pri zohľadnení prednostnej aplikácie tzv. Brusel II bis.

Súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom otca, matky, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Piešťanoch, Městského úradu Brandýs nad Labem – Stará Boleslav v Českej republike, rozsiahlymi listinnými dôkazmi predloženými počas konania matkou a otcom, ktoré preukazujú ich materiálne, sociálne, bytové zabezpečenie, ako aj ďalším všetkými listinnými dôkazmi priebežne počas celého konania predkladanými súdu otcom, jeho splnomocneným zástupcom i právnou zástupkyňou matky, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise.

Súd považuje za potrebné v tejto veci uviesť, že počas celého konania bola komunikácia rodičov na jednotlivých pojednávaniach neúctivá, konfliktná. Rodičia spolu nevyjednávajú dobre, nevedia sa na ničom dohodnúť, každý z rodičov má na všetko úplne rozdielny názor. Niekoľko ročnými súdnymi konaniami prebiehajúcimi na území Českej republiky i Slovenska, sa ich komunikácia ešte zhoršuje, situácia medzi nimi sa časom vyhrocuje. Podľa názoru súdu je neúnosná a v súdnej histórii i doteraz nevídaná. Dôkazom o tejto situácii je i uznesenie Okresného súdu Praha – východ č. k. 30NC 255/2008 – 1096 zo dňa 14. 04. 2011, ktorým súd obom rodičom nariadil účasť na rodinnej terapii po dobu dvoch mesiacov a to v Manželskej a rodinnej poradni v Brne.

Súd z vykonaného rozsiahleho dokazovania zistil skutkový stav veci, ktorý následne takto právne vyhodnotil:

Z listinného dôkazu – oznámenia o uzavretí manželstva matričného úradu Okresného úradu v Piešťanoch zo dňa 06. 07. 1998, čl. 8, súd zistil, že otec a matka maloletých detí dňa 04. 07. 1998 uzavreli v Piešťanoch manželstvo. Manželstvo stále trvá. Matka ešte v roku 2008 podala v Českej republike na Okresný súd Praha – východ návrh na rozvod. Vo veci rozvodu, ani konania, ktoré mu podľa českej právnej úpravy predchádza – úprava práv a povinností rodičov voči maloletým deťom na čas po rozvode, český súd ešte nerozhodol, i napriek mnohým vytýčeným pojednávaniam, ktoré legálne sabotuje otec. Vzťahy medzi ešte stále manželmi sú disharmonické, plné neporozumenia.

Obaja rodičia, v čase, keď ešte žili spolu v spoločnej domácnosti v Čelákoviciach, v nájomnom byte, o maloleté deti sa starali spoločne a riadne. Počas celého konania sa skutočnosti uvádzané matkou o nestaraní sa otca o maloleté deti, rodinu, o akomkoľvek týraní jej, či maloletých detí, nepodarilo dostatočne preukázať. Rovnako neboli jednoznačne a dostatočne preukázané skutočnosti uvádzané matkou počas konania o konflikte a traumatizujúcom správaní sa otca voči nej i maloletým deťom. Tieto všetky tvrdenia matky neboli matkou dostatočne preukázané. Dňa 06. 08. 2008, čl. 13, podala matka maloletých detí na Okresný súd Praha – východ v Českej republike návrh na rozvod a úpravu a práv povinností rodičov voči maloletým deťom po rozvode. Konanie je vedené pod č. k. 30Nc 255/2008. V tomto konaní sa rozhoduje i o všetkých návrhoch rodičov týkajúcich sa úpravy práv a povinností rodičov voči maloletým deťom po rozvode manželstva. Z rodných listov maloletých detí vyplýva, že z manželstva sa v Prahe v Českej republike narodili obe maloleté deti, čl. 9, 10. Obe maloleté deti majú slovenské i české občianstvo. Obaja rodičia však majú iba slovenské občianstvo. Otec i matka majú na území Českej republiky legálny trvalý pobyt.

Okresný súd Praha – východ v Českej republike uznesením č. k. 30Nc 255/2008 dňa 20. 05. 2010, na základe návrhu matky, predbežným opatrením zveril v konaní o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom po rozvode, obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí na každého sumou 2 000.- Kč mesačne. Krajský súd v Prahe v Českej republike ako odvolací súd, na základe odvolania otca, uznesením č. k. 28 Co 348/2010 – M235 zo dňa 30. 07. 2010, čl. 36, toto prvostupňové rozhodnutie čo do výroku o zverení maloletých detí do starostlivosti matky potvrdil. Okresný súd Praha – východ v Českej republike uznesením zo dňa 18. 10. 2010 v spojení s rozhodnutím odvolacieho Krajského súdu v Prahe v Českej republike č. k. 28Co 641/2010 – 936 zo dňa 22. 12. 2010, čl. 116, upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že miestom odovzdania a prevzatia detí otcom je bydlisko matky, pričom z odôvodnenia týchto rozhodnutí súdov vyplýva, že súdu bolo známe bydlisko matky už na území Slovenskej republiky. Z tohto vyplýva, že v čase odchodu matky z Čiech na Slovensko boli obe maloleté deti zverené do jej výlučnej osobnej starostlivosti a to na základe uznesenia Okresného súdu Praha – východ v Českej republike č. k. 30Nc 255/2008 zo dňa 20. 05. 2010, ktorým súd predbežným opatrením zveril v konaní o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom po rozvode, maloleté deti do jej osobnej starostlivosti matky a potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu Krajského súdu v Prahe v Českej republike č. k. 28 Co 348/2010 – M235 zo dňa 30. 07. 2010. Prvostupňový súd, ktorý je pri svojom rozhodnutí v tejto veci viazaný uznesením Krajského súdu v Bratislave ako odvolacieho súdu č. k. 11CoP 240/2011 – 363, čl. 363, zo dňa 27. 09. 2011, a jeho právnym názorom uvedeným v tomto uznesení, konštatuje, že obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva. S poukazom na záver odvolacieho súdu súd konštatuje, že rodičovské práva majú obaja rodičia, nakoľko v tejto veci nariadeným českým súdom predbežným opatrením bol iba dočasne upravený stav maloletých detí. Preto vzhľadom na výkon rodičovských práv obomi rodičmi, s poukazom na záver odvolacieho súdu, súd konštatuje, že premiestnením maloletých detí na Slovensko bez súhlasu otca došlo k neoprávnenému premiestneniu maloletých detí matkou na územie Slovenska.

Z celého dokazovania mal súd za preukázané, že styk otca s maloletými deťmi v zmysle vyššie uvedených českých rozhodnutí sa realizuje na území Slovenskej republiky, kde sa otec spolu s deťmi zdržiava v Šahách, v bydlisku jeho rodičov, alebo na území Českej republiky v Čelákoviciach, v byte a prostredí, ktoré maloleté deti poznajú. Súd má za to, že otec sa pri realizácii tohto styku s maloletými deťmi o maloleté deti riadne a príkladne stará, maloleté deti majú k otcovi vybudovaný veľmi dobrý vzťah. Otec si chodí pre maloleté deti do miesta ich bydliska v Piešťanoch. Realizácia takéhoto styku maloletých detí s otcom sa nejaví súdu pre deti žiadnym spôsobom náročná a z akýchkoľvek príčin traumatizujúca. Súd má za to, že vykonaným dokazovaním sa nepreukázali počas konania matkou uvádzané skutočnosti o traumatizujúcom správaní sa otca, a už vôbec nie k maloletým deťom. Prípadné problémy pri realizácii styku otca s deťmi sa súdu javia len ako následky katastrofálneho antagonistického vzťahu rodičov. Z vykonaného dokazovania má súd za to, že styk otca s maloletými deťmi je riadne upravený príslušnými českými súdmi, riadne sa realizuje v zmysle týchto rozhodnutí na území Českej i Slovenskej republiky. Otec listinnými dôkazmi (čestnými prehláseniami jeho blízkych kamarátov, fotografiami) preukazoval, že maloleté deti sa pri ňom, u neho v Čechách majú dobre, sú spokojné, majú u neho doma zabezpečené dobré bytové a sociálne podmienky. Matka nepreukázala žiadnymi dôkazmi, svoje tvrdenia, že deti nemajú zabezpečené u otca dobré bytové podmienky. Matka žiadala i českého kolízneho opatrovníka - Městský úřad Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, odbor sociálnych vecí a zdravotníctví listom zo dňa 09. 09. 2011, čl. 447,

o prešetrenie pomerov u otca, nakoľko jej otec bránil vstup do ich ešte stále spoločného bytu počas víkendov kedy sú otca deti. Matka žiadala o prešetrenie starostlivosti otca o deti i z toho dôvodu, že deti nemali zabezpečené riadne spanie u otca a že ich otec nechal samých v byte. Kolízny opatrovník listom zo dňa 19. 09. 2011, 448, a listom zo dňa 07. 11. 2011, čl. 445, matke oznámil, že šetrenie u otca nie je možné vykonať, keďže otec je nesúčinný, nebolo možné sa s ním dohodnúť na riadnom čase návštevy. Napriek týmto tvrdeniam matky, že otec sa pri realizácii styku s maloletými deťmi o nich riadne nestará, ktoré však nevedela dostatočným spôsobom preukázať, musí súd skonštatovať, že súdu sa javí starostlivosť otca o maloleté deti počas realizácie styku otca s deťmi ako dostatočná a riadna, nakoľko opak nebol žiadnym spôsobom preukázaný.

Z výsluchu matky i zo šetrenia kolízneho opatrovníka maloletých detí na území Slovenskej republiky, i listinných dôkazov predložených matkou, súd ustálil, že matka v súčasnej dobe žije v byte jej rodičov Petra a Hany Kubišových, na A. Hlinku č. 53/47, Piešťany. Jej bytovú situáciu jej pomáhajú vyriešiť jej rodičia, ktorí kúpili ďalší byt, ktorý je v ich vlastníctve, a v ktorom bude matka s maloletými deťmi, po rekonštrukcii, bývať. Matka počas konania bola v Českej republike zamestnaná v Československá obchodní banka, a. s., Ústredie, Radlická č. 333/150, 150 57 Praha 5. Po skončení rodičovskej dovolenky s mladším maloletým, až do 13. 04. 2010 bola na pracovnom voľne bez náhrady mzdy. Matka počas konania, po zrušení veci odvolacím súdom a vrátení na nové konanie, uviedla, že od 15. 06. 2011 je zamestnaná už na území Slovenska, v UniCredit Bank Slovakia, a. s., pobočka Piešťany, čl. 458. So starostlivosťou o maloleté deti jej pomáhajú rodičia. S mladší maloletý Adrián bol najprv doma s matkou, od 01. 12. 2011 navštevuje Materskú školu, Staničná č. 2, 921 01 Piešťany, čl. 450. Starší najprv chodil od 01. 11. 201 do Materskej škôlky 8. mája, 921 01 Piešťany, od 01. 09. 2011 navštevuje 1. ročník Základnej školy, Mojmirova ulica č. 98, Piešťany, čl. 451. Obe deti sa na nové rodinné i sociálne prostredie dobre adaptovali, keďže ovládajú oba príbuzné jazyky, nemajú ani žiadne jazykové problémy, v škôlke i škole sa im darí veľmi dobre. Otec je v kontakte s oboma zariadeniami.

Otec počas konania uvádzal, že byt v ktorom ešte pred odchodom matky s deťmi na Slovensko, v Čechách, v Čelákoviciach bývali, majú spolu s matkou deti v spoločnom nájme a to na základe Smlouvy o nájme bytu zo dňa 17. 12. 1999, čl. 11. Táto zmluva je uzatvorená na dobu určitú do 16. 12. 2019 a podľa zmluvy môže byť i ďalej predĺžená. V tomto byte býva on sám i naďalej. Styk s maloletými deťmi sa realizuje tiež v tomto byte, ktorý maloleté deti dobre poznajú. Týmto uvádzal, že matka sa má kde vrátiť, má právne zabezpečené bývanie. Ak by sa ja nechcela vrátiť do bytu, navrhol jej, že on sa z bytu odsťahuje, zoberie si niekde blízko podnájom a matka s deťmi môže bývať v ich spoločnom byte. Matka uviedla, že vzhľadom na osobu otca, sa nemôže vrátiť do bytu. Obáva sa, že by pokračovalo psychické i fyzické týranie. A aj keby sa otec skutočne odsťahoval do iného bytu, je stále nájomcom bytu a mohol by sa kedykoľvek do bytu vrátiť, čo by ju ohrozovalo.

Odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení uviedol, že prvostupňový súd mal v predmetnej veci, okrem Dohovoru, prednostne aplikovať ustanovenie čl. 11 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 zo dňa 27. 11. 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudku v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (tzv. Brusel II bis), ktorým sa zrušuje Nariadenie Rady (ES) č. 1347/2000. S poukazom na toto ustanovenie a usmernenie odvolacieho súdu, preto súd zisťoval, či existuje v tejto veci vážne nebezpečenstvo, že návrat by

deti vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie, tak ako to uvádzala počas konania matka (zlé pomery matky v Čechách), a či v takomto prípade boli vykonané primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany detí po ich návrate do krajiny ich obvyklého pobytu. Súd po rozsiahlom vykonanom dokazovaní ustálil, že nateraz sa matke, ani súdu, nepodarilo preukázať existencia vážneho nebezpečenstva, že návrat by deti vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ich inak priviedol do neznesiteľnej situácie. Matka uvádzala, že otec ju i deti ešte počas ich pobytu v Čechách ohrozoval psychicky. Toto konštatovanie však žiadnym spôsobom nepreukázala. Matka nepreukázala, že by maloletým deťom v prípade vyhovenia návrhu otca hrozilo reálne fyzické alebo duševné nebezpečenstvo zo strany otca alebo z úkonu samotného návratu. Návratom maloletých detí do Českej republiky sa nejaví súdu možnosť akéhokoľvek ohrozenia fyzického, či duševného stavu maloletých detí. Obe deti ovládajú český jazyk, v krajine žili, poznajú ju, chodia pravidelne a často do nej v rámci realizácie styku otca s maloletými deťmi. Sú schopné sa vzhľadom na tieto skutočnosti zaradiť i do vyučovacieho procesu v škôlke a základnej škole. Poznajú sociálne, rodinné i bytové zázemie otca. Matka sa dokonca i materiálne, bytovo má kde vrátiť, nakoľko má spolu s otcom byt v spoločnom nájme. Ale bo môže využiť ponuku otca, aj keď nijako nepreukázanú, že otec odíde zo spoločného bytu a nájde si podnájom v ich blízkosti. Matka bola v Čechách zamestnaná v Československá obchodní banka, a. s., Ústredie, Radlická č. 333/150, 150 57 Praha 5. Po skončení rodičovskej dovolenky s mladším maloletým, až do 13. 04. 2010 bola na pracovnom voľne bez náhrady mzdy. Sama sa rozhodla nepokračovať v stále existujúcom zamestnaní, ukončila ho a od 15. 06. 2011 sa zamestnala už na území Slovenska, v UniCredit Bank Slovakia, a. s., pobočka Piešťany, čl. 458. Súd berie do úvahy pomerne nízky vek oboch maloletých detí (Denis 7 rokov, Adam 4 roky), kedy je zjavne prirodzená primárna väzba na matku najsilnejšia. Avšak ak by aj matka maloletých detí sa nevrátila dobrovoľne spolu s maloletými deťmi do Českej republiky, boli by maloleté deti u otca, ktorý sa o nich riadne stará, a nie u cudzieho človeka, kde by bol ohrozený ich duševný vývoj. Avšak je najmä na zodpovednosti rodičov, aby svojím správaním eliminovali akúkoľvek ujmu na svojich deťoch, ktorá by mohla vzniknúť touto situáciou. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd konštatuje, že nateraz sa súdu nepodarilo preukázať, vážne nebezpečenstvo, že návrat by deti vystavil duševnej ujme alebo ich priviedol do neznesiteľnej situácie, tak ako to uvádzala počas konania matka. I v prípade obavy matky, tak ako to uvádzala, je otec ochotný (skutočne bez akéhokoľvek preukázania) jej pomôcť.

Podľa ustanovenia čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodnoprávne záväzky.

Podľa ustanovenia čl. 1 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatého v Haagu dňa 25. 10. 1980, publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z. z. (ďalej len „Dohovor“), cieľom tohto dohovoru je

- a) zabezpečiť okamžitý návrat detí, ktoré boli neoprávnene premiestnené do niektorého zmluvného štátu alebo sú v ňom zadržované, a
- b) zabezpečiť, aby opatrovnícke práva a práva styku podľa právneho poriadku jedného zmluvného štátu sa účinne dodržiavali v ostatných zmluvných štátoch.

Podľa ustanovenia čl. 3 Dohovoru premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa sa považuje za neoprávnené, ak

- a) je porušením opatrovníckeho práva, ktoré nadobudla osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba buď spoločne, alebo samostatne podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a
- b) v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu či zadržaniu.

Opatrovnícke právo uvedené v písmene a) možno nadobudnúť najmä priamo zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu, alebo na základe dohody platnej podľa právneho poriadku tohto štátu.

Podľa ustanovenia čl. 12 Dohovoru, ak bolo dieťa neoprávnené premiestnené alebo zadržané podľa článku 3 a v deň začatia konania pred justičným alebo správnym orgánom zmluvného štátu, v ktorom sa dieťa nachádza, neuplynula odo dňa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania lehota jedného roka, nariadi príslušný orgán okamžite návrat dieťaťa.

Justičný alebo správny orgán nariadi návrat dieťaťa, aj keď sa konanie začalo po uplynutí lehoty jedného roka uvedenej v predchádzajúcom odseku, okrem prípadu, že sa preukáže, že dieťa sa už zžilo s novým prostredím.

Ak justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu má dôvod domnievať sa, že dieťa bolo premiestnené na územie iného štátu, môže zastaviť konanie alebo zamietnuť žiadosť o návrat dieťaťa.

Podľa ustanovenia čl. 13 Dohovoru, bez ohľadu na ustanovenie predchádzajúceho článku justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu nemusí nariadiť návrat dieťaťa, ak osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá nesúhlasí s jeho vrátením, preukáže, že

- a) osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá mala dieťa v osobnej starostlivosti, v čase premiestnenia alebo zadržania opatrovnícke právo skutočne nevykonávala alebo že súhlasila, či následne sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo
- b) existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie.

Justičný alebo správny orgán môže odmietnuť nariadiť návrat dieťaťa aj vtedy, ak zistí, že dieťa nesúhlasí s návratom, a ak dosiahlo vek a stupeň vyspelosti, v ktorom je vhodné zohľadniť jeho názory.

Pri hodnotení okolností uvedených v tomto článku justičné a správne orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

Podľa ustanovenia čl. 19 Dohovoru, rozhodnutie podľa tohto dohovoru o návrate dieťaťa nemožno považovať za rozhodnutie o určení opatrovníckeho práva.

Podľa ustanovenia § 2 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom ustanovenia tohto zákona sa použijú, len pokiaľ neustanovuje niečo iné medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná alebo zákon vydaný na vykonanie medzinárodnej zmluvy.

Podľa ustanovenia čl. 11 ods. 4 Nariadenia Rady Európskeho spoločenstva č. 2201/20033 27. 11. 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje Nariadenie Európskeho spoločenstva č. 1347/2000, súd nemôže odmietnuť návrat dieťaťa podľa článku 13 m. b) písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, ak sa preukáže, že sa vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate.

Súd po vykonanom dokazovaní, následnom ustálení skutkového stavu v tejto veci a jeho právnom detailnom už vyššie uvedenom vyhodnotení, dospel k záveru, že návrhu otca je možné vyhovieť. Súd vyhodnotil ako krajinu obvyklého pobytu maloletých detí Českú republiku. Premiestnením maloletých detí z miesta ich obvyklého pobytu Českej republiky na Slovensko, bez súhlasu otca, bolo porušené opatrovnícke právo otca, čím došlo k neoprávnenému premiestneniu maloletých detí matkou na územie Slovenska. Podľa ustanovenia čl. 11 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 zo dňa 27. 11. 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudku v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (tzv. Brusel II bis), ktorým sa zrušuje Nariadenie Rady (ES) č. 1347/2000, súd nezistil v tejto veci existenciu vážneho nebezpečenstva, že návrat by obe maloleté deti vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie, tak ako to uvádzala počas konania matka. Vzhľadom na tieto skutočnosti preto súd návrhu otca na nariadenie návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu Českej republiky vyhovel, nakoľko boli naplnené v tejto veci základné predpoklady pre úspešné uplatnenie takého návrhu.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku, keď podľa názoru súdu sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, keďže ide o konanie týkajúce sa maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti týmto rozhodnutiam možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom Okresného súdu Bratislava I, písomne, vo troch vyhotoveniach.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len Osp“) v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa ustanovenia § 42 ods. 3 Osp uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 2, 3 Osp odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

V Bratislave dňa 17. 02. 2012

JUDr. Otília Doláková
sudkyňa

Za správnosť vyhotovenia :
Nikola Brunovská